

Výkon rozhodnutí

Jednou ze základních náležitostí materiální vykonatelnosti rozhodnutí je, aby v něm byl vymezen rozsah a obsah povinností, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí nařízen. Je tomu tak proto, aby vykonávací orgán věděl, co vlastně má být vynuceno, a aby nemusel teprve v průběhu vykonávacího řízení zjišťovat, co je obsahem uložené povinnosti. Exekučnímu soudu přísluší posoudit, zda rozhodnutí k výkonu navržené ukládá povinnému povinnosti, jež lze vskutku vykonat, tedy např. zda uložená povinnost odpovídá možným způsobům exekuce, zda tato povinnost je konkretizována dostatečně určitě apod., a ačkoli musel mít nalézací soud na zřeteli totéž, nelze vyloučit, že soud exekuční dospěje k jinému závěru a pro nedostatek (materiální) vykonatelnosti předloženého titulu návrh na nařízení výkonu rozhodnutí zamítne. Při zkoumání materiální vykonatelnosti rozhodnutí vychází soud z obsahu rozhodnutí, především z jeho výroku, případně i z odůvodnění, avšak pouze za účelem výkladu výroku, tedy k odstranění případných pochybností o obsahu a rozsahu výrokem uložené povinnosti; výrok titulu nelze jakkoli doplňovat či opravovat.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 4859/2016, ze dne 30.5.2017)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněné J. S., zastoupené JUDr. Mgr. K.H., advokátem se sídlem v P., proti povinné České správě sociálního zabezpečení, se sídlem v P., pro 164 295 Kč s příslušenstvím, vedené u soudního exekutora JUDr. Tomáše Jíchy, Exekutorský úřad v Přerově, se sídlem v Přerově, Komenského náměstí č. 38, pod sp. zn. 203 Ex 04514/16, o dovolání oprávněné proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. 8. 2016, č. j. 91 Co 34/2016-18, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění :

Městský soud napadeným rozhodnutím potvrdil usnesení ze dne 8. 3. 2016, č. j. 103 EX 04514/16-14, kterým soudní exekutor zamítl podle pokynu soudu exekuční návrh oprávněné (výrok I.) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (výrok II.). Přisvědčil názoru, že oprávněná k exekučnímu návrhu nepředložila exekuční titul, když předkládané rozhodnutí povinné o přiznání invalidního důchodu III. stupně ze dne 3. 12. 2012, č. j. 536026059, oprávněné nemůže být způsobilým podkladem pro nařízení exekuce.

Oprávněná v dovolání namítá, že napadené usnesení odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 1 o. s. ř.). Přípustnost dovolání dovozuje z § 237 o. s. ř. s tím, že dovolací soud dosud neřešil, zda „rozhodnutí povinné ze dne 3. 12. 2012, č. j. 536026059 o přiznání plného invalidního důchodu oprávněné“ je způsobilým exekučním titulem. Názor odvolacího soudu, že zmíněné rozhodnutí je toliko oznámením o výši důchodu, je nesprávný. Měla za to, že zmíněné rozhodnutí podle § 40 odst. 1 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „ex. ř.“ – je exekučním titulem sui generis vydaným orgánem veřejné moci (povinnou), jímž je sám vázán. Rozhodnutí nabylo právní moci a vykonatelnosti, obsahuje přesnou individualizaci účastníků řízení a vymezení práv a povinností. Odkaz odvolacího soudu na rozhodnutí soudů různých stupňů je nepřipadný, neboť se týká oznámení o výplatě důchodu nikoliv rozhodnutí o přiznání důchodu. Navrhla, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud ČR jako soud dovolací (§10a zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony – dále jen „o. s. ř.“) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř. a že věc je třeba i v současné době – vzhledem k tomu, že řízení v projednávané věci bylo zahájeno v době po 1. 1. 2014, rozhodl podle občanského soudního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2014 (srov. Čl. II bod 2 zákona č. [293/2013](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony).

Dovolání je přípustné, neboť dovolací soud se dosud nezabýval otázkou, zda rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu a o stanovení jeho výše, opatřené doložkou právní moci a vykonatelnosti, vydané ve správním řízení Českou správou sociálního zabezpečení, je exekučním titulem.

Podle ustanovení § 242 odst. 3 věty druhé o. s. ř. je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihledne též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Takové vady se však z obsahu spisu nepodávají.

Nesprávné právní posouzení věci může spočívat v tom, že odvolací soud věc posoudil podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu sice správně určenou nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle § 40 odst. 1 ex. ř., ve znění do 31. 12. 2012, je exekučním titulem a) vykonatelné rozhodnutí soudu, pokud přiznává právo, zavazuje k povinnosti nebo postihuje majetek, b) vykonatelné rozhodnutí soudu a jiného orgánu činného v trestním řízení, pokud přiznává právo nebo postihuje majetek, c) vykonatelný rozhodčí nálezný, d) notářský zápis se svolením k vykonatelnosti sepsaný podle zvláštního právního předpisu nebo exekutorský zápis podle § 78 písm. a), e) vykonatelné rozhodnutí orgánu veřejné správy včetně platebních výměrů, výkazů nedoplatků ve věcech daní a poplatků a jiných rozhodnutí, jakož i vykonatelný smír, f) vykonatelné rozhodnutí a výkaz nedoplatků ve věcech nemocenského pojištění a sociálního zabezpečení, g) jiná vykonatelná rozhodnutí a schválené smíry a listiny, jejichž výkon připouští zákon.

Podle § 52 odst. 1 ex. ř. nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro exekuční řízení přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu.

Podle § 261a odst. 1 o. s. ř. výkon rozhodnutí lze naříditi jen tehdy, obsahuje-li rozhodnutí označení oprávněné a povinné osoby, vymezení rozsahu a obsahu povinností, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí navržen, a určení lhůty ke splnění povinnosti.

V souzené věci se oprávněná exekučním návrhem domáhá nuceného výkonu rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 3. 12. 2012, č. j. 536 026 059, jímž byl (výrokem rozhodnutí) podle § 38 písm. a/ zákon č. [155/1995](#) Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, oprávněné přiznán od 1. 12. 2012 invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, stanovený částkou 11 554 Kč.

Speciální pravidla pro řízení o „nároku žadatele na přiznání invalidního důchodu“, tj. o přezkumu naplnění podmínek pro přiznání jedné z dávek důchodového pojištění, jsou obsažena v zákoně č. [582/1991](#) Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „zákon č. [582/1991](#) Sb.“. Podle ustanovení § 3 odst. 3 písm. b) zákona č. [582/1991](#) Sb., ve znění účinném ke dni 3. 12. 2012, tj. ke dni vydání rozhodnutí o invalidním důchodu – dále jen „v rozhodném znění“, o tomto nároku rozhoduje Česká správa sociálního zabezpečení.

Podle ustanovení § 86 odst. 1), věta první zákona č. [582/1991](#) Sb., v rozhodném znění, se rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění vydává písemně, pokud zákon nestanoví jinak.

Podle ustanovení § 86 odst. 3) zákona č. [582/1991](#) Sb., v rozhodném znění, orgán rozhodující o invalidním důchodu uvádí v rozhodnutí vždy, o jaký stupeň invalidity se jedná, den vzniku invalidity nebo den, od něhož došlo ke změně stupně invalidity, procentní míru poklesu pracovní schopnosti pojištěnce, a činí-li pokles pracovní schopnosti aspoň 70 %, též údaj o tom, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek, označení orgánu, který posoudil zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnce, a datum tohoto posouzení, a jde-li o pracovní úraz nebo nemoc z povolání, též skutečnost, že invalidita vznikla jako následek pracovního úrazu nebo nemoci z povolání.

Podle ustanovení § 86 odst. 6 zákona č. [582/1991](#) Sb., v rozhodném znění, rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění musí obsahovat poučení o možnosti podat námitky, lhůtu, ve které je možné námitky podat, od kterého dne se lhůta počítá, kdo o námitkách rozhoduje a u kterého orgánu se námitky podávají; v poučení se dále uvádí, kdy námitky nemají odkladný účinek.

Podle ustanovení § 88 odst. 1), 3) a 5) zákona č. [582/1991](#) Sb., v rozhodném znění, proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení (...) ve věcech důchodového pojištění lze jako řádný opravný prostředek podat písemné námitky do 30 dnů ode dne jeho oznámení účastníku řízení. Námitky se podávají orgánu sociálního zabezpečení, který rozhodnutí vydal. Námitky musí obsahovat stejné náležitosti jako odvolání podané podle § 82 zákona č. [500/2004](#) Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen - „správní řád“) a nemají (zpravidla) odkladný účinek.

Podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. [582/1991](#) Sb., v rozhodném znění, se do vlastních rukou doručují rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění.

Podle ustanovení § 116 odst. 1 zákona č. [582/1991](#) Sb., v rozhodném znění, se dávky důchodového pojištění vyplácejí dopředu v pravidelných měsíčních lhůtách určených plátcem dávky, nestanoví-li zákon jinak.

Podmínky vzniku nároku na jednotlivé druhy důchodu a způsobu jejich výpočtu upravuje zákon č. [155/1995](#) Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „zákon č. [155/1995](#) Sb.“.

Obecná ustanovení pro řízení o přiznání důchodového nároku jsou pak upravena v zákoně č. [500/2004](#) Sb., správním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen - „správní řád“), neboť řízení ve věcech důchodového pojištění je druhem správního řízení s podpůrnou platností obecných předpisů o správním řízení.

Ustanovení § 67 odst. 1 správního řádu přitom definuje správní rozhodnutí, jakožto akt, jímž správní orgán v určité věci zakládá, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určité osoby nebo v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva či povinnosti (ne)má nebo v zákonem stanovených případech rozhoduje o procesních otázkách. Jde tedy o výrok autoritativní aplikace správního práva, projev vrchnostenské činnosti veřejné správy (srov. odkaz v literatuře Skulová, S. a kolektiv. Správní právo procesní, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 31).

K nucenému výkonu navrhované správní rozhodnutí je tak nepochybně aktem správního práva, zakládající pouze nárok oprávněné na konkrétní dávku důchodového pojištění. Rozebírané rozhodnutí nemá povahu rozhodnutí uvedeného v ustanovení § 40 odst. 1 písm. g) ex. ř., byť splňuje

požadavek formální vykonatelnosti (tj. nelze je již napadnout žádným řádným opravným prostředkem).

I pro rozhodnutí orgánu veřejné moci, které lze mít za způsobilé exekuční tituly, platí závěry přijaté v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 9. 2005, sp. zn. 20 Cdo 1258/2005 (srovnej též usnesení Nejvyššího soudu z 30. 6. 2004, sp. zn. 20 Cdo 965/2003 a obdobně JUDr. Vladimír Kůrka, JUDr. Ljubomír Drápal, Výkon rozhodnutí v soudním řízení, Linde Praha, 2004, str. 310) že jednou ze základních náležitostí materiální vykonatelnosti rozhodnutí je, aby v něm byl vymezen rozsah a obsah povinností, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí nařízen. Je tomu tak proto, aby vykonávací orgán (v daném případě soud) věděl, co vlastně má být vynuceno, a aby nemusel teprve v průběhu vykonávacího řízení zjišťovat, co je obsahem uložené povinnosti. Exekučnímu soudu tedy přísluší posoudit, zda rozhodnutí k výkonu navržené ukládá povinnému povinnosti, jež lze vskutku vykonat, tedy např. zda uložená povinnost odpovídá možným způsobům exekuce, zda tato povinnost je konkretizována dostatečně určitě apod., a ačkoli musel mít nalézací soud na zřeteli totéž, nelze vyloučit, že soud exekuční dospěje k jinému závěru a pro nedostatek (materiální) vykonatelnosti předloženého titulu návrh na nařízení výkonu rozhodnutí zamítne (...). Při zkoumání materiální vykonatelnosti rozhodnutí vychází soud z obsahu rozhodnutí, především z jeho výroku, případně i z odůvodnění, avšak pouze za účelem výkladu výroku, tedy k odstranění případných pochybností o obsahu a rozsahu výrokem uložené povinnosti; výrok titulu nelze jakkoli doplňovat či opravovat.

Rozebírané rozhodnutí s ohledem na obsah výroku není materiálně vykonatelné, neboť postrádá uložení povinnosti povinné vůči oprávněné k peněžitému plnění, k jehož vynucení má být exekuce nařízena. Nadto postrádá i stanovení lhůty k plnění. V této souvislosti je příznačné, že text mimo rozhodnutí, doprovázející rozebírané rozhodnutí, upozorňuje žadatelku na absenci lhůty k plnění, když jí sděluje, že o vyúčtování a pravidelné výplatě důchodu bude informována zvláštním oznámením.

I když se oprávněná správně ohrazuje, že se nedomáhá nuceného výkonu „Oznámení“ o vyúčtování a podmínkách výplaty důchodu, přesto je namístě připomenout, že se soudní praxe povahou „Oznámení“ již zabývala a přijala závěr, že není rozhodnutím o nároku ve věcech důchodového pojištění. „Oznámení“ je pouze informací pro pojištěnce o tom, jakým způsobem bude realizován doplatek na dávce vyplývající z výroku o přiznání nároku důchodového pojištění. Dále byl přijat i závěr, že „Oznámení“ není ani součástí výroku či rozhodnutí o přiznání nároku z důchodového pojištění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2005, č. j. 3 Ads 15/2004-54, a rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27. 5. 1997, sp. zn. 1 Cao 209/96). Nelze proto uvažovat o tom, že rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu a „Oznámení“ o výši vypláceného důchodu tvoří ve svém souhrnu celek, jemuž by nebylo lze upřít znaky způsobilého exekučního titulu.

Předkládaný titul ze shora uvedených důvodů exekvovat nelze.

Protože se dovolatelce nepodařilo věcnou správnost napadeného rozhodnutí odvolacího soudu zpochybnit, Nejvyšší soud dovolání zamítl (§ 243d písm. a/ o. s. ř.).

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)